

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „Młodzież w działaniu” na okres 2007-2013

(COM (2004) 471 końcowy -2004/0152 (COD))

(2005/C 234/11)

Procedura

Dnia 9 września 2004 r. Rada Unii Europejskiej, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej

Sekcja ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, sporządziła swą opinię 18 lutego 2005 r. (sprawozdawca: Jose Isaias RODRIGUEZ GARCÍA-CARO).

Na 415. sesji plenarnej w dniach 9 — 10 marca 2005 r. (posiedzenie z dnia 10 marca), Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 196 do 0, przy 3 głosach wstrzymujących się, przyjął następującą opinię:

1. Wstęp

1.1 Od 1988 r., realizując kolejne fazy programów „Młodzież dla Europy”, „Europejski Wolontariat Młodych” oraz trwający obecnie program MŁODZIEŻ (obejmujący działania realizowane też w programach go poprzedzających), Unia Europejska zainicjowała działania mające na celu wdrożenie postanowień art. 149, ust. 2 TWE, który ustala, że celem wspólnotowego działania jest sprzyjanie rozwojowi wymiany młodzieży i wymiany instruktorów społeczno-oświatowych.

1.2 Różne programy specjalne skierowane do młodzieży zawsze spotkały się — i nadal spotykają — z dużym uznaniem, zaś w działaniach prowadzonych w ich ramach licznie uczestniczą przedstawiciele wszystkich grup, do których są adresowane. Programy te umożliwiły Państwom Członkowskim skupienie wysiłków na takich inicjatywach, które pozwalają ich młodym obywatelom na zacieśnianie więzi z rówieśnikami oraz nabywanie doświadczenia i wiedzy, w ramach wymian pomiędzy poszczególnymi państwami w nich uczestniczącymi; wymiany te nie są związane z kwestiami edukacji ani zatrudnienia.

1.3 Waga przywiązywana do obywatelstwa UE w art. 17 do 22 TWE uwytknęła rolę, jaką ten program powinien odgrywać w najbliższej przyszłości. Dotyczy to zwłaszcza promowania aktywnego obywatelstwa młodzieży i wzmocnienia jej poczucia przynależności do Europy.

1.4 W pierwszych dwóch fazach programu „Młodzież dla Europy” podejmowano szczególnie dwa typy działań: bezpośrednie wsparcie dla projektów opracowywanych przez młodzież obejmujących wymiany i mobilność młodych w uczestniczących państwach oraz wymiany studenckie i staże dla młodych pracowników.

W fazie trzeciej, trwającej od 1995 do 1999 r., rozszerzono działania związane z wymianą i mobilnością na państwa trzecie, kontynuowano działania skierowane do instruktorów społeczno-oświatowych oraz wdrożono środki mające na celu promowanie działań na rzecz młodzieży, zacieśnianie współpracy między państwami w zakresie polityki młodzieżowej oraz kampanii informacyjnych dla młodych i promowania badań naukowych w zakresie kwestii związanych z młodzieżą.

1.5 Program „Europejski Wolontariat Młodych” (trwający od 1998 do 2002 r.) pozwolił włączyć do inicjatyw młodzieżowych działania specjalne związane z wolontariatem i solidarnością, wpisane w ramy polityki współpracy w kwestiach młodzieżowych; celem tego było pobudzenie uczestnictwa młodzieży, wspieranie jej przedsiębiorczości i inicjatyw oraz promowanie ideałów europejskich.

1.6 Wreszcie, program MŁODZIEŻ, który będzie prowadzony do 2006 r., obejmuje poprzednie programy na rzecz młodzieży, ożywiając je i uaktualniając w świetle nowych wyzwań. Oprócz utrzymania inicjatyw związanych ze współpracą i mobilnością, obejmuje inne konkretne działania wspierające innowacyjne i twórcze projekty podejmowane przez młodych.

1.7 Ostatnio Rady Ministrów i Rady Europejskie kilkakrotnie podkreślały w sposób wyraźny potrzebę zapewnienia ciągłości bieżącego programu. Parlament Europejski przyłączył się również aktywnie, wzywając Komisję do opracowania programu zastępującego trwający obecnie, w celu sprostania rosnącym wymaganiom polityki młodzieżowej.

Podobnie, Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy dołącza się do postanowień art. 149 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, że działania Wspólnoty powinny koncentrować się na promowaniu uczestnictwa młodzieży w demokratycznym życiu Europy.

1.8 Poza powyższymi powodami (które same w sobie uzasadniają zakres działań skierowanych do młodzieży), zarówno średniookresowa ocena trwającego obecnie programu, jak i konsultacje publiczne rozpoczęte przez Komisję, wykazały istnienie potrzeby utrzymania programu specjalnego, gwarantującego kontynuację prowadzonych działań oraz promującego tożsamość europejską młodzieży i jej aktywne obywatelstwo.

1.9 Zebrane razem, wszystkie te aspekty doprowadziły do przedstawienia programu „Młodzież w działaniu” na lata 2007-2013; o którym, na podstawie art. 149 ust. 4 TWE, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny został poproszony o wydanie opinii.

2. Treść wniosku

2.1 Ogólnymi założeniami programu są:

- promowanie aktywnego uczestnictwa młodzieży w społeczeństwie obywatelskim;
- promowanie wśród młodzieży takich wartości, jak tolerancja, solidarność i dialog międzykulturowy;
- wspieranie obywatelstwa europejskiego.

2.2 Ogólne cele programu, odpowiadające poszczególnym działaniom, to:

- ogólne promowanie aktywnego obywatelstwa młodzieży, a szczególnie jej obywatelstwa europejskiego;
- rozwijanie solidarności wśród młodzieży w celu wzmocnienia społecznej spójności Unii Europejskiej;
- wspieranie wzajemnego zrozumienia pomiędzy narodami za pośrednictwem młodzieży;
- przyczynianie się do poprawienia jakości systemów wsparcia dla działań młodzieży oraz zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kwestiach związanych z młodzieżą;
- promowanie europejskiej współpracy w zakresie polityki młodzieżowej.

2.3 Działania programu (odnoszące się wyraźnie do każdego z wyżej wymienionych ogólnych celów) oraz środki, które obejmuje to:

- „Młodzież dla Europy”
 - wymiany młodzieżowe;
 - wspieranie inicjatyw młodych;
 - projekty uczestnictwa w życiu demokratycznym.
- „Europejski wolontariat”
 - indywidualny wolontariat europejski;
 - interwencyjny wolontariat europejski;
 - współpraca pomiędzy służbami cywilnymi a ochotnikami.
- Młodzież dla świata
 - współpraca z sąsiadującymi państwami rozszerzonej Europy;
 - współpraca z pozostałymi krajami.
- Animatorzy społeczno-oświatowi i systemy wspierające
 - wspieranie organizacji aktywnych na płaszczyźnie europejskiej w dziedzinie młodzieżowej;
 - wsparcie dla Europejskiego Forum Młodzieży;
 - szkolenie i zorganizowanie w sieć animatorów społeczno-oświatowych;
 - projekty stymulujące innowacyjność i jakość;
 - akcje informacyjne adresowane do młodzieży i animatorów społeczno-oświatowych;
 - partnerstwo;
 - wsparcie dla struktur programu;
 - nadanie odpowiedniej rangi.

— Wspieranie współpracy politycznej

- spotkania młodzieży i kierownictwa ds. polityki młodzieżowej;
- wsparcie dla działań mających na celu polepszenie znajomości dziedziny młodzieżowej;
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi.

2.4 Program, przewidziany na lata 2007-2013 oraz dysponujący budżetem 915 mln EUR, skierowany jest do młodzieży pomiędzy 13 a 30 rokiem życia.

3. Komentarze do wniosku

3.1 Konsekwentnie popierając programy skierowane specjalnie do młodzieży, Komitet z zadowoleniem przyjmuje w całości obecny projekt decyzji i wyraża satysfakcję, że działanie Wspólnoty w tym obszarze jest kontynuowane.

Od 1986 r., Komitet popierał ten rodzaj działań, przedstawiając opinie i obserwacje mające na celu poprawę treści podejmowanych działań. Komitet wydał następujące opinie:

- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady ustanawiającej program „Młodzież dla Europy” ⁽¹⁾;
- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady ustanawiającej program „Młodzież dla Europy” (faza 2) ⁽²⁾;
- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady ustanawiającej trzecią fazę programu „Młodzież dla Europy” ⁽³⁾;
- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program „Europejski Wolontariat Młodych” ⁽⁴⁾;
- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program MŁODZIEŻ ⁽⁵⁾;
- Opinia w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program dla promowania organizacji działających na szczeblu europejskim w dziedzinach dotyczących młodzieży ⁽⁶⁾;

3.2 Komitet z satysfakcją odnotowuje, że treść obecnej propozycji uwzględnia zalecenia wyrażone w jego opinii z inicjatywy własnej w sprawie białej księgi dotyczącej polityki na korzyść młodzieży ⁽⁷⁾. Jako integralny element europejskiego społeczeństwa obywatelskiego, Komitet spełnia rolę kanału komunikacyjnego pomiędzy społeczeństwem obywatelskim a instytucjami europejskimi, udostępniając swoje doświadczenia i wiedzę dla wspierania wszystkich działań przynoszących korzyści obywatelom UE.

⁽¹⁾ CES 769/86

⁽²⁾ Dz.U. C 159 z 17.06.1991 r.

⁽³⁾ Dz.U. C 148 z 30.05.1994 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 158 z 26.05.1997 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 410 z 30.12.1998 r.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 10 z 14.01.2004 r.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 116 z 20.04.2001 r.

3.3 Sam fakt kontynuowania działań ustanowionych w ramach poprzednich programów z dziedziny młodzieżowej świadczy wyraźnie, że, niezależnie od celów tych programów, działania te są ciągle pożyteczne i warte podtrzymywania.

Uznając samą potrzebę wystąpienia z wnioskiem oraz wszystkie jego pozytywne aspekty, Komitet uważa jednak, że w ujęciu globalnym, jest on raczej przedłużeniem działań prowadzonych w ramach dotychczasowych programów a nie inicjatywą zawierającą nowatorskie środki wspomagające osiągnięcie podstawowego celu programu, którym jest promowanie aktywnego obywatelstwa młodych i ich poczucia przynależności do Europy. Komitet uważa, że należy wzmocnić nowe środki niektórych działań programu, takie jak promowanie projektów uczestnictwa w życiu demokratycznym (zawarte w działaniu 1), a konkretnie te związane z nawiązywaniem dialogu między decydentami i młodzieżą, czy tworzenie parlamentów młodzieżowych, czy projektów związanych ze zwiększaniem aktywnego obywatelstwa.

Niezależnie od przytaczanego poprzednio głównego celu, ważnym jest aby program ten pozostawał w zgodzie z koncepcją kształcenia ustawicznego i wszystkich jej aspektów. Nieformalne kształcenie, które młodzież otrzyma za pośrednictwem programu, powinno mieć charakter uzupełniający w stosunku do innych form kształcenia i nauczania, którym patronują inne programy Unii Europejskiej.

3.4 Komitet wyraża pragnienie, by w działaniu „Wsparcie współpracy politycznej” dodać następujący instrument:

Seminaria tematyczne, konferencje, wizyty naukowe, wizyty, w czasie których dokonuje się oceny wykonalności, organizowane przez organizacje młodzieżowe, adresowane do młodzieży i dotyczące różnych kwestii związanych z Europą.

3.5 Wyznaczony w programie budżet na realizację działań wynosi 915 mln EUR, do rozdzielenia na przestrzeni siedmiu lat. Suma ta bliska jest miliardowi euro, jaki Komitet uznał za niezbędny dla programu MŁODZIEŻ w latach 2000-2006. Rzeczywiście budżet wzrośnie z około 657 mln EUR przeznaczonych na program MŁODZIEŻ do 915 mln EUR dla programu „Młodzież w działaniu”.

Taki pozytywny rozwój sytuacji wymaga jednak dwóch komentarzy. Po pierwsze, budżet programu MŁODZIEŻ obejmuje okres pięcioletni, natomiast program „Młodzież w działaniu” trwać będzie siedem lat. Po drugie, grupa docelowa obecnego programu obejmuje 50 milionów młodzieży, a przyszły program skierowany zostanie do 75 milionów.

Oznacza to, że nadal na jedną młodą osobę przypada 12 EUR, co dalekie jest od sumy 20 EUR zalecanej przez Komitet w opinii na temat programu MŁODZIEŻ⁽⁸⁾. Tak więc podsumowując, należy przyznać, że wyasygnowane środki budżetowe nadal są niewystarczające.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 410 z 30.12.1998 r.

3.6 Komitet chciałby podkreślić jedno z zaleceń zawartych we wniosku i wynikających ze średniookresowej oceny programu MŁODZIEŻ; mianowicie, Komitet w pełni zgadza się z uwagą, że nowy program, skierowany do młodzieży ze wszystkich środowisk, powinien koncentrować się zwłaszcza na młodzieży o mniejszych szansach, w jak najszerszym znaczeniu tego słowa. W tym kontekście bardzo istotne jest również czuwanie nad tym, by środki były równomiernie rozdzielane pomiędzy dziewczęta i chłopców. Tym samym Komitet ponownie deklaruje wsparcie dla tych grup młodzieży; wsparcie które zaczął wyrażać wraz z pierwszymi opiniami na temat polityki ds. młodzieży. Dlatego też Komitet pragnie otrzymać szczegółowe informacje o rzeczywistym udziale w tym programie młodzieży najgorzej sytuowanej.

3.7 W tym samym duchu oraz w wyniku zaleceń poczynionych na podstawie średniookresowej oceny programu MŁODZIEŻ, Komitet wyraża przekonanie, że należy bardziej wyeksponować nowy program „Młodzież w działaniu”, skutecznie informując możliwie największą liczbę młodzieży i stowarzyszeń o jego istnieniu i działaniach. Aby tego dokonać, zdaniem Komitetu, należy udostępnić te informacje we wszystkich placówkach oświatowych, urzędach zatrudnienia, stowarzyszeniach i federacjach sportowych oraz wszelkich innych instytucjach i organizacjach, mających częsty kontakt z młodzieżą.

3.8 Promowanie koncepcji obywatelstwa europejskiego oraz propagowanie stale nabierającego treści poczucia przynależności do Unii Europejskiej są celami, które wszyscy popieramy. Działanie Wspólnoty ukierunkowane jest ku osiągnięciu tego celu, zaś jeden z wymiarów aktywności wspólnotowej zawarty jest właśnie w omawianym wniosku.

W komunikacie pt. „Obywatelstwo w praktyce: promocja kultury i różnorodności europejskiej poprzez programy na rzecz młodzieży, kultury, sektora audiowizualnego i uczestnictwa obywatelskiego”⁽⁹⁾, Komisja podkreśla potrzebę stworzenia obywatelom europejskim szansy na poczucie, że należą oni do UE, jednak stwierdza jednocześnie, że w rzeczywistości wielu obywateli postrzega Unię jako oddaloną i dziwną jednostkę polityczno-gospodarczą.

Komitet przekonany jest, że działania tego rodzaju potrzebne są dla wspierania poczucia obywatelstwa i przynależności do UE. Jednakże, przekonany jest również, że instytucje i Państwa Członkowskie muszą zastanowić się w jakim stopniu są one odpowiedzialne za niepełną realizację tego celu oraz za fakt, iż część obywateli postrzega UE jako zespół państwowych interesów ekonomicznych, które bywają kwestionowane.

3.9 Promowanie wartości opartych na tolerancji, solidarności, wzajemnym zrozumieniu i dialogu międzykulturowym i międzypokoleniowym jest celem, do którego wszyscy powinniśmy dążyć i który powinniśmy zdecydowanie i bezwarunkowo popierać. Wartości te są jednoznacznie zawarte w proponowanym wniosku, a Komitet opowiada się za kontynuowaniem ich realizacji.

⁽⁹⁾ COM(2004) 154 końcowy.

Uwzględniając fakt, że program jest przede wszystkim skierowany do młodzieży, a w szczególności do nastolatków oraz do młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, Komitet jest zdania, że we wniosku należy położyć szczególny nacisk na pewne równie ważne wartości, nie ujęte w jego obecnej wersji. Wartości te, niezbędne do wykształcenia u młodych ludzi osobowości aktywnej i spełnionej w poczuciu przynależności, związane są z poczuciem odpowiedzialności, zadowoleniem z dobrze wykonanej pracy, szacunkiem dla zasad współżycia społecznego itd. W zaawansowanym społeczeństwie, w którym obywatele są dobrze poinformowani o przysługujących im prawach, równie ważne jest wykorzystanie każdej okazji dla wzmocnienia w obywatelach, zwłaszcza młodych, poczucia tych wartości. Program „Młodzież w działaniu” może stać się narzędziem ich promocji.

3.10 Zróżnicowanie językowe UE jest jeszcze jednym dowodem jej bogactwa kulturowego. Komitet w dalszym ciągu podkreśla wagę jaką ma nauka języków dla lepszego poznania i zrozumienia obywateli Unii.

Komitet uważa, że program „Młodzież w działaniu” przyczyni się także do nauczania języków obcych, poprzez wyraźne nawiązanie w swoich celach ogólnych i szczegółowych do kształcenia językowego.

Komitet proponuje włączyć do ust. 3 art. 2 wniosku uznanie różnorodności lingwistycznej obok różnorodności kulturowej i wielokulturowej Europy.

Tym samym cel 1 d) art. 3 powinien zostać wyrażony w następujący sposób: „promowanie nauczania międzykulturowego i językowego wśród młodzieży”.

3.11 Jednym z aspektów programu o największym potencjale przekazywania wartości młodzieży jest program „Europejski wolontariat”, który od wprowadzenia w 1998 r. w postaci programu specjalnego, stał się cennym narzędziem promowania solidarności wśród młodzieży oraz wzbogacania rozwoju osobowego. Dlatego też Komitet popiera szeroki zakres działań przewidywanych w ramach tej inicjatywy i ponownie z satysfakcją odnotowuje przychyłność Komisji dla uprzednich zaleceń Komitetu w tej kwestii.

3.12 Odnosnie wyznaczonego we wniosku budżetu dla tych działań, zdaniem Komitetu środki wydają się bardzo wysokie, uwzględniając fakt, że docelowa liczba młodzieży uczestniczącej w tym programie jest relatywnie niska. Z drugiej strony, z poszczególnych Państw Członkowskich napływają informacje, że organizatorzy nie są w stanie w pełni odpowiedzieć na zainteresowanie młodych pracą wolontariacką. Można to zapewne wyjaśnić warunkami zgłoszenia i skutecznością tego działania. Dlatego Komitet jest zdania, że działanie 1: „Młodzież dla Europy” przyciągnie więcej uczestników i będzie miało większe oddziaływanie na młodzież o mniejszych szansach; należy zatem, zdaniem Komitetu, sprawdzić, czy rozkład środków budżetowych na poszczególne działania odpowiada zapotrzebowaniu. Trzeba przy tym uwzględnić możliwości zwiększenia skuteczności poszczególnych działań.

3.13 „Polityka młodzieżowa powinna mieć na celu włączanie młodych na wszystkich etapach procesu decyzyjnego, co zarówno przyniesie im korzyści doświadczenia z pierwszej ręki, jak i będzie stanowiło motywację do aktywnego i odpowiedzialnego obywatelstwa”. Zdanie to pochodzące z zaleceń opinii z inicjatywy własnej w sprawie białej księgi dotyczącej polityki na korzyść młodzieży⁽¹⁰⁾, określa cele, jakie mogłyby posłużyć za punkt odniesienia dla omawianego programu. O ile program realizować będzie powyższe wytyczne, połączy w sobie dwie podstawowe zasady zapisane w jego założeniu: obywatelstwo i uczestnictwo.

3.14 Korzystanie ze źródeł zewnętrznych w dużej liczbie działań programu oznacza konieczność dołożenia dodatkowych starań dla zapewnienia jego spójności i przejrzystości. Komitet docenia wagę przybliżenia obywatelom zarządzania programami. Uważa jednak, że Komisja powinna nadal brać udział w procesie decyzyjnym służącym selekcji organizacji kwalifikujących się do otrzymywania funduszy z programu.

3.15 Perspektywa decentralizacji programu na szeroką skalę na szczeblu narodowym oraz regionalnym i lokalnym, oraz szerokie uczestnictwo organizacji i poszczególnych osób w tym programie, wymagać będzie największej możliwej dyscypliny, przejrzystości i jawności, zapewniającej właściwe wykorzystanie funduszy publicznych.

3.16 W procesie doboru organizacji i przekazywania funduszy na proponowane przez nie projekty, wymagana jest czujność instytucji wspólnotowych i właściwych instytucji w państwach uczestniczących, aby zapewnić, że środki programu „Młodzież w Akcji” nie są używane do finansowania żadnych stowarzyszeń czy organizacji tolerujących lub przejawiających — celowo lub przez zaniechanie — jakiegokolwiek zachowania nietolerancyjne, agresywne, rasistowskie lub ksenofobiczne. W tym celu, organizacje odpowiedzialne za dobór i zatwierdzanie projektów, zarówno na szczeblu wspólnotowym, jak i w samych Państwach Członkowskich, powinny rejestrować historię tego typu organizacji, aby wyłączyć je z wszelkich procesów doboru.

W procesie doboru organizacji kwalifikujących się do dofinansowania należy także zagwarantować, aby organizacje zakwalifikowane do wspólnotowego finansowania były reprezentatywne i miały określoną liczbę członków.

3.17 Komitet zgadza się z zawartym w treści wniosku stwierdzeniem, że jego wartość dodana leży w samej jego naturze; mianowicie w tym, że zmierza do zacieśnienia współpracy między państwami, umożliwiającą młodzieży swobodne przekraczanie granic między różnymi krajami. Państwa nie mogłyby osiągnąć tego pojedynczo. Kluczowe znaczenie posiada więc fakt, by wszystkie państwa uczestniczące uwzględniły zapisy art. 6 ust. 5 wniosku i podjęły wszelkie możliwe działania w celu eliminacji pozostałych jeszcze przeszkód w przepływie młodzieży.

Swoje uwagi w tym względzie Komitet wyrażał przy licznych okazjach, zarówno w opiniach dotyczących poprzednich faz tego programu, jak i innych, dotyczących problemów związanych z mobilnością⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 116 z 20.04.2001 r.

⁽¹¹⁾ Dz. U. C 133 z 28.04.1997 Opinia w sprawie Zielonej księgi w sprawie edukacji, szkolenia i badań naukowych: przeszkody na drodze mobilności transgranicznej.
Dz. U. C 149 z 21.06.2002 Opinia w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich.

W opiniach tych Komitet uwypuklał potrzebę przyspieszenia realizacji inicjatyw, aby umożliwić obywatelom, a w szczególności młodzieży, uczestnictwo w programie bez zbędnych biurokratycznych utrudnień ograniczających jego dostępność, które powinny być eliminowane przez państwa członkowskie.

3.18 Rozszerzenie przedziału wiekowego uczestników poprzez obniżenie dolnej granicy do poziomu 13 lat i podniesienie górnej do 30, jest osiągnięciem wartym odnotowania i zbieżnym z wcześniejszymi zaleceniami Komitetu. Oznacza to włączenie do programu dużej część ludności i powiększenie liczby potencjalnych uczestników do 75 milionów obywateli. W związku z tym, uważamy za konieczne przeprowadzenie analizy tej grupy wiekowej, która pozwoli lepiej ustalić jej różnorodność, ale także jej jedność, nie mającą precedensu w dziejach, oraz umocni ten program w UE, zwłaszcza jeśli zamierzeniem Unii ma być uwzględnienie zaleceń grupy wysokiego szczebla ds. przyszłości polityki społecznej zmierzającej do zmiany paktu międzypokoleniowego.

Niemniej jednak Komitet powtarza swoją sugestię obniżenia wieku uczestnictwa w inicjatywach wymiany młodzieży do 11 lat: choć ta grupa wiekowa może być uznawana za późnodziecięcą, nie ulega wątpliwości, że wiedza i wartości przekazane na wczesnym etapie łatwo się przyswajają. Uczestnictwo, o którym mowa, zawsze powinno być częścią właściwie zorganizowanego projektu i nigdy nie powinno być indywidualne.

3.19 Artykuł 15 wniosku dotyczącego decyzji wzywa do prowadzenia obowiązkowej oceny średniookresowej i końcowej programu. W odniesieniu do oceny średniookresowej, Komitet uważa, że jednym z istotnych aspektów, jakie należy poddać ocenie jest oddziaływanie programu w poszczególnych państwach uczestniczących. Ocenivszy to oddziaływanie, możnaby skupić się na kształtowaniu świadomości na temat programu w tych państwach, gdzie uczestnictwo w inicjatywach programu „Młodzież w działaniu” jest najmniejsze. Możliwość wówczas dostosować dystrybucję funduszy w taki sposób, aby nie zatrzymywały się one na obszarach mocnych strukturalnie o dużym doświadczeniu w prowadzeniu tego typu działań, pomagając jednocześnie w przenoszeniu tego rodzaju doświadczeń do regionów o niższym poziomie uczestnictwa w działaniach programu.

3.20 Jak już zostało to w niniejszej opinii odnotowane, program „Młodzież w działaniu” jest przedłużeniem działań prowadzonych przez poprzednie programy na rzecz młodzieży. Dlatego też należy podkreślić, że partnerzy

społeczni muszą być włączani do przygotowań oraz później-szej oceny programów, jak też, że niezbędny jest udział organizacji młodzieżowych we wdrażaniu niektórych z tych działań, zwłaszcza tych, które wiążą się z pracą wolontariuszy; po to by uniknąć potencjalnych zakłóceń na rynku pracy i zapobiec wykorzystywaniu pracy wolontariuszy w charakterze substytutu pracy wynagradzanej. Należy również zapobiec zastępowaniu pracowników wykwalifikowanych wolontariuszami.

3.21 Ponadto Komitet podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy pomiędzy partnerami społecznymi a organizacjami młodzieżowymi i tymi, którzy pracują w dziedzinie dotyczącej młodzieży, w zakresie działań wspierających inicjatywę młodych w ramach programu „Młodzież w Działaniu”. Doświadczenie naszych organizacji może zostać wykorzystane jako silny impuls pobudzający inicjatywę i ducha przedsiębiorczości oraz kreatywność wśród młodych Europejczyków.

3.22 Komitet popiera uwzględnienie działań wspierających stowarzyszenia młodzieżowe, ponieważ stanowią one zachętę dla młodzieży do udziału w życiu społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego też uważa, że należy szczególnie uwypuklić promowanie stowarzyszeń w takich miejscach i wśród takich grup młodzieży, które są w sposób niedostateczny reprezentowane przez istniejące już organizacje.

Co za tym idzie, w odniesieniu do perspektyw finansowych zawartych w oświadczeniu dołączonym do wniosku, Komitet protestuje przeciw redukcji budżetu przeznaczonego na organizacje działające na szczeblu europejskim w dziedzinach związanych z młodzieżą. Zakładamy, że aby pozostać w zgodzie z celami nowego programu, kwoty przeznaczone na to działanie nie mogą spaść poniżej poziomu, na jakim znajdowały się w programie MŁODZIEŻ.

3.23 Komitet pragnie wyrazić swoje poparcie dla nowej inicjatywy zapoczątkowanej przez szefów państw i rządów Francji, Niemiec, Hiszpanii i Szwecji mającej na celu sporządzenie paktu młodzieży europejskiej w ramach celów strategii lizbońskiej, aby rozwinąć nowe formy uczestnictwa młodzieży w działaniach politycznych.

Komitet uważa, że pakt ten powinien być postrzegany jako narzędzie, które zaowocuje dobrymi skutkami w takich dziedzinach jak zatrudnienie, zaangażowanie społeczne i edukacja, w polityce Unii Europejskiej wobec młodzieży, w programie „Młodzież w działaniu” oraz które stanie się nowym tematem nowej agendy polityki Unii Europejskiej wobec młodzieży.

Bruksela, 10 marca 2005 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

ZAŁĄCZNIK

do opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

Podczas głosowania niniejszy załącznik uzyskał przynajmniej 25 % głosów za, po czym został odrzucony w trakcie debaty.

Nowy punkt 3.14

Komisja powinna się upewnić, czy działanie Agencji Narodowych zarządzających programem MŁODZIEŻ jest skoordynowane w taki sposób, by decentralizacja procesu jego realizacji w Państwach Członkowskich nie prowadziła do utworzenia nowych barier dla dostępu do tego programu.

W trakcie realizacji nowego programu „Młodzież w działaniu”, działanie i praktyki Agencji Narodowych powinny być monitorowane i oceniane przez Komitet składający się z przedstawicieli Komisji Europejskiej i odpowiednich partnerów społecznych.

Uzasadnienie

Proponowany program „Młodzież w działaniu” jest o wiele bardziej zdecentralizowany od obecnego programu MŁODZIEŻ. W trakcie realizacji programu, narodowe agencje młodzieżowe krajów uczestniczących w programie odgrywają bardzo istotną rolę, podejmują ważne decyzje, ustalają priorytety narodowe i wiele szczegółów dotyczących realizacji programu. Decentralizacja stanowi poważny problem dla wielu europejskich organizacji i sieci młodzieżowych. Ze względu na różniące się między sobą priorytety narodowe Agencji Narodowych i ich różniące się podejście do partnerstwa, europejskie organizacje narodowe i ich filie z różnych krajów nie mogą ze sobą współpracować w pożądanym sposób.

Wyniki głosowania

Za: 51

Przeciw: 72

Wstrzymało się: 30
